

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Meddelelse
om
Følgelse Børns- og Friskole
1884-85.

D, 3202.

PÆDAGOGISK BIBLIOTEK
KØBENHAVN

Statens pædagogiske Studiesamling
København

Meddelelser

om

Slagelse Borger- og Friskole

for Skoleåret 1884—85.

ved

Joh. Hoffman,

Overlærer ved Skolen.

Slagelse.

„Slagelse-Posten“s Bogtrykkeri.

1885.

Skolen i det hele.

I Indeværende Skoleår begyndte Onsdagen den 16de April efter Påskeferien, hvormed det forrige År sluttede. I Juni Måned forefaldt 2 særegne Fridage, idet Onsdagen den 4de blev lagt til Pintseferien, og Skolen blev hævet Onsdagen den 25de på Grund af Valget til Folkethinget; men ellers er Undervisningstiden kun bleven afbrudt ved de sædvanlige, bestemt fastsatte Ferier eller Fridage. Antallet af Skoledagene indtil Årsprøven er derfor i År 239.

Den samlede Arbejdstid på Skolen for hver af disse Dage har udgjort 8 Timer, nemlig fra Kl. 8 til Kl. 4, og indenfor disse for alle Skolens Klasser tilsammen 78 eller 79 Undervisningstimer. En enkelt af Friskolens Pigeklasser har desuden til Håndarbejde haft 2 Timer til om Ugen fra Kl. 4 til 5, så længe det har været lyst nok dertil. Som sædvanlig måtte der i den mørkeste Tid af Året, 14 Dage før og efter Juleferien, foretages en lille Afkortning i den samlede Undervisningstid derved, at Mødetiden om Morgenen blev sat til 10 Minuter over Kl. 8, og Opholdet om Eftermiddagen kunde ske Kl. 3³/₄. Mellem Timerne er der ligesom tidligere bleven givet et Ophold på 10 Minuter i de enkelte Afdelinger, for Pigeklasserne ved Slutningen og for Drengklasserne ved Begyndelsen af de pågældende Timer, til Forfriskning og Oplivelse for Børnene ved Leg eller anden Bevægelse i den frie Luft på Legepladsen, mens Skolestuerne blive udluftede. Under den ovenfor nævnte Afkortning blev dog Opholdet efter den første Time om Morgenen og før den sidste Time om Eftermiddagen indskrænket til 5 Minuter. Når Børnene ikke kunde færdes ude på Grund af Vejrets eller Legepladsens Tilstand, have de tilbragt Fritiderne på Gangene eller i Skolestuerne.

Skolen har i År i det hele haft 644 Læringer, 369 Drengene og 275 Piger. 30 af disse, 16 i Borgerskolen og 14 i Friskolen, have dog kun været skolesøgende her fra de tilstødende Landsbykredse, nemlig fra Landsgrav 20, Holmstrup 4, Vedbysønder (Skovsø) 2 og Valby (Jernbjerg) 4; Antallet fra Slagelse Skolekreds har således været 614.

Ved Udgangen af Kalenderåret 1884 var, efter den i Oktober og November Måneder foretagne Optælling, sammenholdt med Fortegnelserne over de Børn, som ved Årets Slutning hørte til alle Byens forskellige Skoler, Antallet af Børnene indenfor den skolepligtige Alder i Slagelse Skolekreds 3: Byen og dens Marker, 915, heri indbefattet 10, som vare satte i Kost her for Skolegangens Skyld. Med Hensyn til Undervisningen vare disse Børn således fordelt: Borgerskolen 133, Friskolen 413, tilsammen 546, Realskolen 61, de private Skoler i Byen (14) 204, „Fru Lassens Asyl“ 2, Asylskolen på Marken 40, privat Undervisning eller Undervisning midlertidig i Hjemmet 28, i de nærliggende Landsbyskoler: Landsgrav, Gudum og Valby 16, Konfirmationsforberedelse alene 18. — Fra de tilstødende Landsbykredse vare endvidere ved samme Tid 60 skolepligtige Børn skolesøgende her, nemlig i Borgerskolen 15, Friskolen 12, Realskolen 21 og i de private Skoler 12.

I forrige Skoleår var det samlede Antal af Skolens Læringer 615 og fra Slagelse Skolekreds alene 584. Antallet er således atter blevet ikke lidet forøget, og denne Forøgelse falder, ligesom tidligere, næsten udelukkende på Friskolen, hvis Klasser derfor også, på 3 af de nederste nær, have i det hele været endnu mere overfyldte end tidligere. En sådan Tilstand bør selvfølgelig ikke vare ved længere, end Nødvendigheden, i Medfør af de for Hånden værende Forhold i Henseende til Skolens Opretholdelse, byder det. Skolekommissjonen og Skoleudvalget have derfor også i den sidste Tid af indeværende Skoleår, i Henhold til Overlærerens Indstilling og Forslag, besluttet at arbejde hen til, at en Omordning af hele Skolen, hvorved begge dens Afdelinger, Borgerskolen og Friskolen, kunne sættes i Stand til at udfolde en mere frugt-

bringende Virksomhed end hidtil, kan blive gennemført så snart som muligt. En sådan Omordning kan dog ikke tilvejebringes for det kommende Skoleår, da der vil hengå længere Tid, før den kan blive overvejet, vedtaget og på anden Måde forberedt. Borgerskolen må derfor indtil videre vedblive at arbejde under de samme Forhold som hidtil; men for Friskolen vil der til næste Skoleår blive gjort, hvad der under den nuværende Ordning kan gøres, for at tilvejebringe en mere ligelig Fordeling af Lærlingerne gennem alle Klasser under hele Skoleåret og derved tillige nogen Lettelse i det hæmmende Tryk, som det store Lærlingantal udøver på dens Virksomhed. De hidtilværende 2 sideordnede Afdelinger af den 1ste Drengeklasse og den tilsvarende Pige klasse ville nemlig blive satte i Rækkefølge med de følgende Klasser således, at der bliver 6 fortløbende Klasser for Dreng og 6 lignende for Piger samt en „Forberedelsesklasse“, fælles for de Dreng og Piger, som ved Indtrædelsen i Skolen stå så langt tilbage, at de ikke kunne indsættes i 1ste Klasse, og efter Udskrivningsprøven til Efteråret vil der tillige blive foretaget en til Forholdene svarende Oprykning fra Forberedelsesklassen gennem alle de øvrige Klasser lige til den øverste Klasse. Planen for Undervisningens Gang vil så blive indrettet således, at denne Oprykning ikke skal gribe forstyrrende ind deri.

Sundhedstilstanden i det hele blandt Lærlingerne for hver Afdeling vil kunne skjønnes af følgende Opgjørelse for Kalenderåret 1884. De anførte Tal angive for hele Året a. Mellemtal af Lærlinger, b. Sum af alle de efter Anmeldelse indtrufne Sygedage, c. Antal deraf i Gjennemsnit og d. i pCt. af Årets Skoledage for hver Lærling, hvis Sygedagene vare fordelte ligeligt.

Borgerskolens Dreng: a. 86, b. 1067, c. 12 à 13, d. 5.
 Borgerskolens Piger: a. 59, b. 918, c. 15 - 16, d. 6 $\frac{1}{3}$.
 Friskolens Dreng: a. 229, b. 2777, c. 12 - 13, d. 5.
 Friskolens Piger: a. 182, b. 2381, c. 13 - 14, d. 5 $\frac{2}{5}$.

Sammenholdt med Antallet af Skoledagene for alle Lærlingerne tilsammen udgjør den hele Sum af Sygedage for Borgerskolen omtrent $5\frac{1}{2}$ og for Friskolen 5 pCt.

I Efteråret vare mange af Friskolens Lærlinger, navnlig blandt de ældre Drengene, i Løbet af et Par Måneder således angrebne af en smitsom Øjenkatarrh, at det foranledigede et betydeligt Antal Udeblivelser fra Skolen — for Drengenes Vedkommende over 900 Dage —; enkelte Tilfælde viste sig også på Borgerskolen. (Denne Sygdom har desværre begyndt at vise sig i stærkere Grad igjen i Slutningen af Skoleåret, ligeledes fornemmelig blandt Friskolens Drengene). Der er også indtruffet nogle enkelte Tilfælde af Kighoste og andre Sygdomme, som have holdt vedkommende Børn borte fra Skolen i længere Tid; men ellers have Sygedagene ligesom tidligere været spredte over en større Del af Børnene ved en enkelt Dag eller nogle få Dage af og til.

Hvorledes Skolebesøget ellers i det hele har været for hver enkelt Afdeling kan nedenstående Redegjørelse, ligeledes for Kalenderåret 1884, give en Forestilling om. Tallene angive a. Mellemtal af Lærlinger, b. Sum af alle de forsømte Dage for samtlige Børn tilsammen med Anmeldelse (og Tilladelse) o: af nødvendige eller andre fra Skolens Side antagelige Grunde, og uden Anmeldelse, hvorunder også de Dage ere indbefattede, for hvilke Anmeldelsen ikke var pålidelig, eller den begjærede Fritagelse blev nægtet, c. Antal i Gjennemsnit og d. i pCt. af Arets Skoledage for hver Lærling, hvis disse Forsømmelser vare ligeligt fordelte.

Borgerskolens Drengene: a. 86, b. med Anm. 400, uden Anm. 428 = 828, c. 9 à 10, d. 4.

Borgerskolens Piger: a. 59, b. med Anm. 515, uden Anm. 276 = 791, c. 13 à 14, d. $5\frac{2}{5}$.

Friskolens Drengene: a. 229, b. med Anm. 2251, uden Anm. 2875 = 5126, c. 22 à 23, d. 9.

Friskolens Piger: a. 182, b. med Anm. 1928, uden Anm. 1867 = 3795, c. 20 à 21, d. $8\frac{1}{5}$.

I det hele udgjøre disse Udeblivelser for Borgerskolens Vedkommende $4\frac{1}{2}$ og for Friskolens

8 $\frac{3}{4}$ pCt. af Skoledagenes Antal for samtlige Børn,

Det skal hertil bemærkes, at i Borgerskolen den større og i Friskolen den mindre Halvdel af Børnene har søgt Skolen regelmæssigt, og at det kun er et forholdsvis ringe Antal, som har forsømt Skolen jævnlige eller af og til i betydeligere Grad, medens Skolegangen for de øvrige kun har været afbrudt mere eller mindre ved kortere spredte Udeblivelser; der har derfor også været ikke ringe Forskjel mellem de enkelte af disse og af det nævnte Mindretal i Henseende til Skolegangens Stadighed og de skolebesøgte Dages Antal i Årets Løb. — I Følge de gjældende Bestemmelser i Lovgivningen for Almueskolen er der fremdeles for Forsømmelser af Lærlinger i Friskolen uden Anmeldelse, Tilladelse eller gyldig Grund på 3 Dage eller derover for hver Måned bleven idømt Bøder. På Listerne for disse Børn har der i Kalenderåret 1884 været opført mellem 9 og 42 Drengene og mellem 7 og 21 Piger, i Gjennemsnit 28 Drengene og 14 Piger, tilsammen 42 Lærlinger med i alt 2137 Dage, som udgjøre henved Halvdelen af de ovenfor opførte Dage uden Anmeldelse, og i Gjennemsnit 50 à 51 Dage eller Skoledagene i 2 Måneder for hvert af disse Børn. Når der nu ses hen til, hvad der foran er bemærket angående Fordelingen af de øvrige Dage uden Anmeldelse, og at hertil kommer Udeblivelserne ved Sygdom og med Anmeldelse, så vil det være klart, at der for en ikke ringe Del af Børnene sker så store Afbrydelser og Forstyrrelser i Skolegangen og Skolearbejdet, at Udbyttet af dette må blive overmåde ufuldkomment eller dog langt ringere, end det kunde og burde være. — I begge Skoler har der desuden også stadig været adskillige, som have været uefterrettelige i at møde til den bestemte Tid. En sådan Uefterrettelighed er, hvad enten den er mindre eller større, en slem Uskik, da den ikke alene ofte foranlediger Forstyrrelse på en eller anden Måde i det begyndte Skolearbejde for de andre Børn, men også i flere Henseender er til Skade for vedkommende Efternølere selv. — Fra Skolens Side må der derfor atter stilles Opfordring til Forældre og Værger om at drage

Omsorg for, at Børnene kunne være her til den bestemte Tid, og at Skolegangen ikke på nogen Måde bliver afbrudt, uden at det er aldeles nødvendigt.

Børnenes Opførsel under Skoletiden har naturligvis her som alle andre Steder for de enkeltes Vedkommende haft sine Ufuldkommenheder og Mangler, thi Tidsånden sætter jo også sit Præg i større eller mindre Grad på den opvoxende Slægts Tankegang, Væsen og Adfærd, og særligt er dette kommet frem hos de ældre Drengene, mellem hvilke der har været adskillige, som i så Henseende jevnlig eller af og til have givet grundet Anledning til Misfornøjelse; men det tør nok siges, at den ellers i det hele har været tilfredsstillende både under Arbejdstiden og i Fritiderne.

Med Hensyn til Skolens Vedligeholdelse er der i År kun foretaget det allernødvendigste: I Sommerferien bleve Skolelokalerne udbedrede og afpuddede, ligesom der også blev udført de nødvendige mindre Udbedringer ved Bygningerne, og i Løbet af Året er der som sædvanligt anskaffet de fornødne Bøger og andre Hjælpemidler ved Undervisningen, særlig til Brug for Lærlingerne i Friskolen; men ellers er alt forblevet ved det gamle. Der vil imidlertid nu blive gjort Skridt til, at Skolen efter Hånden kan blive forsynet med bedre Inventarium i flere Retninger; dog først og fornemmelig med hensigtsmæssigere Skoleborde og Ovne.

Udgifterne til Borger- og Friskolen i Kalenderåret 1884 have i det hele udgjort 19,955 Kr.; Indtægterne: Bidrag fra Kirkerne og Klosteret 524 Kr., de månedlige Skolepenge for Lærlingerne i Borgerskolen 4459 Kr.; det årlige Vederlag for Lærlingerne i Friskolen og Godtgjørelsen for Skrivematerialier til disse 476 Kr.; Bøder for Skoleforsømmelser i Friskolen 229 Kr. og Bidrag fra Sorø Amts Skolefond til Håndgjerningsundervisningen i Friskolen 120 Kr., ialt 5808 Kr.; den virkelige Udgift for Kommunen til

Skolen har derfor i dette Ar været omtrent 14,147 Kroner.

Mellemtallet af Lærlingerne var i Borgerskolen 145 og i Friskolen 411, tilsammen 556; fordeles denne Udgift ligeligt på hver af disse, har Kommunens Bidrag til hvert Barns Undervisning i Borger- og Friskolen for Året 1884 været i Gjennemsnit 25 Kr. 50 Øre. Deles den opførte Sum på Skolerne efter Timetallet samt de særegne Udgifter og Indtægter for hver af dem, har Udgiften til Borgerskolen været omtr. 4629 Kr. og til Friskolen 9518 Kr.

I Skoleårets Løb ere de Herrer Pastor Branner, Toldforvalter Lauritzen og Bogholder Beck udtrådte af Skolekommissjonen. Desuden er der bleven en Plads ledig derved, at Pastor Sorterup, som var valgt Medlem, indtrådte som Sognepræst for St. Miksels Menighed i Dr. Viborgs Sted.

Hr. Pastor Branner erholdt sin Afsked som Sognepræst for St. Peders Menighed den 29de November 1884 og ophørte dermed at være Medlem af Skolekommissjonen. Siden han i Oktober Måned 1880 nedlagde sin Post som Formand, har han, da han på Grund af Svagelighed ikke personlig kunde deltage i Kommissjonens Virksomhed, været repræsenteret af sin Kapellan, Pastor Brøndsted, indtil Hr. Brøndsted blev forflyttet til residerende Kapellan for St. Miksels Menighed. Pastor Branner har, som det kortelig blev antydet i „Meddelelserne“ om Skolen for 1880—81, gennem de 26 År, i hvilke han var Medlem af og tillige Formand for Kommissjonen udfoldet en for tjenstlig Virksomhed for Skolen; den bringer derfor, i Mindet derom, ved denne Lejlighed den gamle, velvillige Tilsynsmand og Foresatte sin venlige Afskeds-hilsen.

Hr. Toldforvalter Lauritzen, R. af Dbg., blev første Gang valgt til Medlem af Skolekommissjonen i Januar Måned 1856, og han udtrådte ved Udgangen af Året 1884 samtidig med, at han ophørte at være Medlem af Byrådet. Han har tillige i lang Tid været Formand for Skoleudvalget samt Medlem af Sorø

Amts Skoleråd og Skoledirektionen for Slagelse Herred. I den lange Tid, under hvilken Hr. Lauritzen således på forskjellig Måde har deltaget i Styrelsen Skolens Anliggender, har han omfattet disse med levende Interesse og med Iver og Udholdenhed arbejdet med til at gjøre navnlig de ydre Vilkår for Skolen og dens Lærerpersonele så gode som muligt; hvorfor han også har havt en særlig eller dog væsentlig Indflydelse på Gjennemførelsen af flere af de, under det anførte Tidsrum, i disse Retninger truffne Foranstaltninger. — I Erkjenningen deraf bringer Skolen herved Hr. Lauritzen en velment Tak for det, han i de forløbne 29 År har udrettet til Gavn for dens Stilling og Forhold.

Hr. Bogholder R. Beck har været Medlem af Skolekommissjonen i henved 15 År, nemlig ved gjenfagne Valg fra Januar Måned 1869, indtil han i Sommeren 1884 flyttede til Kjøbenhavn, efter at han havde nedlagt sin Post som Bogholder i Banken og tillige sit Hverv som Medlem af Kommissjonen. — At Hr. Beck således i længere Tid har haft Sæde i denne, har for Skolen været et Vidnesbyrd om, at han har omfattet dens Anliggender med Interesse, og at han derfor også har været medvirkende til at støtte eller fremme det, som efter hans Overbevisning kunde være gavnligt eller heldigt med Hensyn til dens Gjerning eller Ordning; den bringer derfor også herved Hr. Beck en venlig Hilsen med Tak for hans Virksomhed på disse Områder.

Pastor Branners Plads i Skolekommissjonen vil blive indtaget af den nye Sognepræst for St. Peders Menighed; til de andre Pladser ere valgte: Pastor Brøndsted, Overretssagfører Balle og Læge Fraenckel.

Skolekommissjonen består således for nærværende Tid af følgende Medlemmer: Hr. Sognepræst Chr. F. Sorterup, for Tiden Formand, Hr. Sognepræst Joh. Clausen, R. af Dbg., Hr. Proprietær og Medlem af Byrådet Soph. Petersen, Hr. praktiserende Læge og Medlem af Byrådet E. Fraenckel, Hr. Pastor M. Brøndsted og Hr. Overretssagfører F. C. Balle.

De nævnte Medlemmer af Byrådet danne Skole-

udvalget, for hvilket Hr. Soph. Petersen er Formand.

Skolekommissionen har Overtilsynet med den egentlige Skolegjerning og den endelige Afgjørelse for Skolens Ordning i det hele under de givne Forhold med Hensyn dertil; — Skoleudvalget varetager Afgjørelsen af Skolens øvrige Anliggender på Byrådets Vegne eller i Forbindelse med dette. — Overlæreren ordner efter fornødent Samråd med Lærerpersonalet alt med Hensyn til Skolens Virksomhed i det enkelte, han fører det daglige Overtilsyn med dens Gjerning og Forhold samt besørger alt det dermed forbundne skriftlige Arbejde, ligesom det også påhviler ham i påkommende Tilfælde til vedkommende Avtoriteter at gjøre Indstilling angående Skolens Tilstand eller Afhjælpsningen af indtrufne større Misligheder og Mangler samt muligvis Forslag til Forandring i den for Hånden værende Ordning på et eller andet Område eller i det hele.

For Lærerpersonalets Vedkommende er der ikke sket nogen væsentlig Forandring i Årets Løb; ej heller er der forefaldet Sygdomstilfælde eller andre Forfald, som have medført længere eller betydelige Forstyrrelser i Skolens daglige Arbejde. For de enkelte Lærere og Lærerinder har Undervisningen og den øvrige Virksomhed i Skolen været ordnet på den nedenfor anførte Måde.

Overlærer Joh. Hoffman: Religion i 4de Drengekl., 3dje og 4de Pigeekl., Historie i 3dje og 4de Drengekl., Sang i 2den, 3dje og 4de Drengekl. på Borgerskolen; — Religion i 6te Drengekl. og Sang i alle Pigeklasserne på Friskolen med Undtagelse af 1ste Kl. A.; — 22 Timer ugentlig.

Førstelærer, Hr. O. A. Hilligsøe: Religion i 2den Pigeekl., Dansk i 3dje og 4de Drengekl. samt i 4de Pigeekl. og Tysk i 3dje og 4de Pigeekl. på Borgerskolen; — Religion i 2den Drengekl., 4de og 5te Pigeekl., Dansk i 2den Drengekl., Retskrivning i 2den og Regning i 3dje Pigeklasse på Friskolen; — 39 Timer, men deri 3 Extratimer ugentlig.

Andenlærer, Hr. F. V. Knudsen: Dansk, mundtlig og skriftlig, i 4de, 5te og 6te Drengekl., Stil i 3dje Drengekl., Skrivning og Sang i alle Drengeklaser på Friskolen med Undtagelse af 1ste Klasse A. og B.; 36 Timer ugentlig.

Tredjelærer, Hr. N. P. Lund: Regning i alle Drengeklaser, Historie i 1ste og 2den, Tysk i 3dje og 4de Drengekl. på Borgerskolen; — Religion i 3dje, 4de og 5te, Læsning o. desl. i 3dje Drengekl. på Friskolen; — 36 Timer ugentlig.

Fjerdelærer, Hr. O. Møller: Religion i 1ste og 2den, Skrivning og Geografi i 2den, 3dje og 4de, Naturhistorie med Geografi og Sang i 1ste Drengekl., Historie i 3dje og 4de Pige Klasse samt Sang i alle Pige Kl. på Borgerskolen; — Religion i 2den og 3dje samt Skrivning i 3je Pige Kl. på Friskolen; — 36 Timer ugentlig.

Femtelærer, Hr. J. P. Heilmann: Naturkundskab i 3dje og 4de Drengekl. samt i 2den, 3dje og 4de Pige Kl. på Borgerskolen; — Regning i alle Drengeklaser, Sang i Afd. A. samt Religion og Sang i Afd. B. af 1ste Drengekl. på Friskolen; — 39 Timer, men derunder 3 Extratimer ugentlig.

Sjette lærer, Hr. N. Nielsen: Religion i 3dje, Dansk og Naturhistorie i 2den Drengekl. på Borgerskolen; — Historie og Geografi i 4de, 5te og 6te Drengekl., Dansk i 5te, Regning i 4de og 5te. Religion, Regning og Sang i 1ste Pige Kl. A. på Friskolen; — 36 Timer ugentlig.

Førstelærerinde, Fru J. Bachmann: Dansk, mundtlig og skriftlig, i 1ste, 2den og 3dje, Tegning i 1ste Pige Kl. samt Skrivning i alle Pige klasser på Borgerskolen; — Skrivning i 2den, Læsning og Skrivning i 1ste Pige Kl. B. på Friskolen; — 36 Timer ugentlig.

Andenlærerinde, Frk. E. Hansen: Regning i alle Pige klasser og Religion i 1ste Pige Kl. på Borgerskolen; — Skrivning i 4de og 5te, Historie og Geografi i 3dje, 4de og 5te, Læsning og Skrivning i 1ste Pige Kl. A. på Friskolen; — 36 Timer ugentlig.

Tredjelærerinde, Frk. Ch. Wesche: Geografi i 2den, 3dje og 4de, Historie i 2den, Naturhistorie i

Forbindelse med lidt Historie og Geografi i 1ste Pigekl. på Borgerskolen; — Religion, Læsning og Skrivning i 1ste Drengekl. A., Dansk, mundtlig og skriftlig, i 3dje og 4de, Læsning i 2den Pigekl. på Friskolen; — 36 Timer ugentlig.

Timelærer, Hr. Maler og Danebrogsmand Just Hansen: Tegning i alle Borgerskolens Klasser, med Undtagelse af 1ste Pigekl., og i de tre øverste Drengeskasser paa Friskolen; — 18 Timer ugentlig.

Timelærer, Hr. Gymnastik- og Danselærer J. v. Hemm: Gymnastik i alle Drengeskasser både på Borgerskolen og Friskolen; — 22 Timer ugentlig.

Timelærerinde, Fru L. Frandsen: Håndarbejde i alle Friskolens Pigeklasser; — 24 Timer ugentlig.

Timelærerinde Frk. Joh. Krumhar: Håndarbejde i alle Borgerskolens Pigeklasser; — har kun 24, men besørger, ved den af Mangel på Lokale nødvendige Fællesundervisning af 2den og 3dje Klasse hver Dag fra Kl. 12—1, 30 Timer ugentlig.

Timelærerinde Frk. Sof. Bech: Læsning og Skrivning i 1ste Drengekl. på Borgerskolen; — Læsning og Skrivning i 1ste Drengekl. B., Regning i 2den, Religion og Regning i 1ste Pigekl. B. på Friskolen; — 28 Timer ugentlig.

Om Morgenen og om Eftermiddagen før Undervisningens Begyndelse har Overlæreren alene ført Tilsynet med Lærlingerne; men mellem Timerne har Tilsynet på Legepladsen været delt mellem ham, de fast ansatte Lærere og Lærerinder samt Timelærerinde Frk. S. Bech. — Under særegne Forhold, når Lærlingerne må holdes inde i Stuerne eller på Gangene, have så vidt muligt alle de til Stede værende Lærere og Lærerinder deltaget deri.

Ligesom tidligere er der i Årets Løb bleven afholdt Møder for Lærerpersonalet under Overlærerens Ledelse, ved hvilke såvel Ordningen af Skolens indre Anliggender som Æmner, vedkommende Skolegjøringen i det hele eller på et og andet enkelt Område, have været under Forhandling.

Borgerskolen.

Skolen kan optage Børn i en Alder af 6 à 7 År og beholde dem indtil Konfirmationstiden; den fulde Skoletid omfatter således 7 År. Nye Lærlinger optages i Reglen kun 2 Gange om Året, nemlig om Foråret efter Årsprøven og om Efteråret, når Udskrivningsprøven er afholdt, men Indtrædelse i Skolen kan også under særegne Omstændigheder ske til andre Tider. — Betingelserne for Adgangen til Skolen ere: Betaling af de bestemte Skolepenge: 3 Kr. månedlig for et enkelt Barn med Afdrag til 2 Kr. 33 Øre og derfra fremdeles med 50 Øre for Søkende; — Forsyning fra Hjemmet med alle de til Arbejdet på Skolen bestemte Bøger og andre Sager i ordentlig Stand, stadigt Skolebesøg, sædelig og god Opførsel samt tilbørlig lagttagelse af Skolens Ordensregler og Fordringer til Arbejdet. — Egentlige Fripladser har Skolen ikke, men „Velgjørenheds-Selskabet“ betaler Skolepenge for 5 og „de fattiges Kasse“ for 2 Børn.

De for Lærlingerne bestemte Bøger og andre Skolesager have i År været følgende:

Daugårds Bibelhistorie, Balslevs Katekismus, Salmebogen; Hoffmans „Hjælpemiddel ved den første Undervisning i Modersmålet“, „Læsebog af en gammel Skolemand“, udgiven af Holbech og Matzen, Matzens Læsebog I, II og III, Wulfs danske Sproglære, „Ret-skrivningsøvelser og Stilopgaver“, udgivne af en Lærerforening; Chr. Hansens Billedregnebog, Tabel og Regnebog I, II og III; Barfods mindre Lærebog i Danmarkshistorie, Mørk Hansens Lærebog i Verdenshistorie; Erslevs Geografi Nr. 4 og tilsvarende mindre Skoleatlas eller et lignende; Mortensens Naturhistorie og T. H. Lunds Naturlære; Janiches og Nielsens Tegnehefter samt en anden almindelig Tegnebog; Holm og Toftes Sangbog, 1ste Hefte; Kaper og Simonsens „Tysk Læsebog for de første Begyndere“, Rungs „Tysk Læsebog for de lavere Klasser“ og „Det tyske Sprogs Bøjningsformer“; en Meddelelsesbog og en Vidnesbyrdsbog; Skrivebøger og Stilbøger, en Tavle, en Lineal, Skrive- og Tegneapparater, for Drengene

tillige et Par Gymnastiksko og for Pigerne Æmner og Apparater til Håndarbejdet.

Efter Afgangen ved Slutningen af forrige Skoleår havde Skolen 77 Dreng og 52 Piger. I Arets Løb indkom 26 Dreng og 13 Piger; det hele Antal har således været 103 Dreng og 65 Piger, ialt 168 Lærlinger. Efterhånden er der afgået ved Konfirmation og Udskrivning før denne 12, til Realskolen 4, privat Skole her i Byen 1, ved Flytning 3 og ved Døden 1, tilsammen 21; Lærlingantallet er derved for nærværende Tid (Begyndelsen af Marts) 87 Dreng og 60 Piger, ialt 147 (2 af disse ere dog midlertidig udtrådte på Grund af Sygdom). — I de enkelte Klasser har Antallet været og er det for Tiden følgende :

1ste Drengekl. i det hele	16,	for Tiden	15.
2den do.	— 32,	—	30.
3dje do.	— 32,	—	27.
4de do.	— 23,	—	15.
1ste Pigeekl.	— 7,	—	7.
2den do.	— 16,	—	16.
3dje do.	— 23,	—	23.
4de do.	— 19,	—	14.

Den ugentl. Skoletid har for 1 Klasse været 24 Timer, nemlig hver Dag fra Kl. 9—1, for de øvrige Klasser 30 Timer, hver Dag fra Kl. 8—1. Disse ugentl. Timer have været således fordelte på Lærefagene i de enkelte Klasser :

	Drengklasser.				Pigeklasser.				Ialt.
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	
Religion	2	2	2	2	2	2	2	2	16
Dansk { Læsn. o. desl.	6	4	3	3	4	4	3	3	30
{ Stil		3	3	2		3	2	2	15
Skrivning	4	3	2	2	3	2	1	1	18
Regning	3	4	4	4	3	3	3	3	27
Historie	2	3	3	3	"	2	2	2	17
Geografi		3	2	2		2	2	2	13
Naturkundskab	3	3	3	4	2	2	2	3	22
Tegning	1	2	2	2	1	1	2	2	13
Sang	1	1	1	1	1	1	1	1	8
Tysk	"	"	3	3	"	"	2	3	11
Gymnastik	2	2	2	2	"	"	"	"	8
Håndarbejde	"	"	"	"	8	8	8	6	30
Tilsammen	30	24	30	30	24	30	30	30	228

1ste Klasse, for de yngste Lærlinger, er enkelt og betragtes som etårig, de øvrige ere toårige, og derfor delte i 2 Afdelinger, Afdeling I for dem, som ere det første og Afdeling II for dem, der ere det andet År i Klassen. Indkomne nye Lærlinger kunne imidlertid også sættes til Afd. II, når deres Alder og Standpunkt svarer dertil. Skolen har på denne Måde 7 fortløbende Afdelinger både for Drengene og Piger, svarende til de 7 Aldersklasser, som findes mellem det 7de og 14de År. Undervisningen er i hver Klasse fælles for begge Afdelinger, men der stilles i Reglen større Fordringer til Afdl. II end til Afdl. I. I Religion, Historie, Geografi og Naturkundskab er Læreløbet i disse Klasser to årigt (for Tiden i 2den Klasse kun etårigt i Historie og Geografi), og Ordningen er derfor således, at når Drengeklasseerne have det første, have Pigeklasseerne det andet Læreløb og omvendt; i Naturlære er det dog ens i de enkelte År for Drengene og Piger. Omfanget af disse Læreløb vil derfor kunne ses af det, der nedenfor er anført i de ligestillede Drengene- og Pigeklasser under de fremsatte korte Oversigter over Årsarbejdet for hvert Fag i de enkelte Klasser eller i de større Afdelinger af Skolen.

Religion.

1ste Drengeklasse og 1ste Pigeklasse: Et Udvalg af Fortællinger fra det gamle og nye Testamente, passende for Børn på dette Trin, fornemmelig ved mundtlig Meddelelse og Samtale.

2den, 3dje og 4de Drengeklasse: Fortællinger fra det nye Testamente; for 2den og 3dje Klasse andet Led af Tros-Ordet og Herrens Bøn, for 4de Klasse tillige det tredje Led af Tros-Ordet og Dåben med Lærebøgerne som Grundlag og Hjælpe-middel; alt udførligere for de ældre Lærlinger.

2den, 3dje og 4de Pigeklasse: Fortællinger fra det gamle Testamente med Bibellhistorien som Grundlag og Hjælpe-middel; det første Led af Tros-Ordet og Herrens Lov gennem de ti Bud med Katekismen som Støttepunkt; ligesom for Drengene udførligere i 3dje og 4de Klasse.

I alle Klasser er der tillige gennemgået og

lært en Del Salmer, fornemmelig svarende til Æmnerne af Bibelhistorien eller Katekismen. — Bibelhistorien har således helt igjennem den fornemste Plads; ligeledes er den mundtlige Meddelelse ved Fortælling og Samtale den overvejende; Bøgerne benyttes fornemmelig kun som Støttepunkt for den nøjagtige og sikre Tilegnelse.

Dansk.

Drenge. — 1ste Klasse: Stave- og Læseøvelser, for Begynderne efter Hoffmans „Hjælpenmiddel“, for de øvrige efter „Læsebog af en gammel Skolemand“; en Del Vers ere lærte udenad af de videre komne Lærlinger. Der er særlig lagt Vægt på en sikker, tænksom og tydelig Oplæsning. — Som Forberedelse til Retskrivning ere Lærlingerne, når de ere komne så vidt, at de kunne skrive ordentlig Sammenskrift. øvede i Afskrivning efter Læsebogen; enkelte have også begyndt at skrive efter Diktat. — 2den Klasse: Oplæsning efter Matzens Lærebog II forfra til S. 149 i Udvalg; en Del Vers er lærte udenad efter Læsebogen og Sangbogen. Ved Oplæsning af Læreren, Gjenfortælling og Samtale er der stræbt hen til Forståelse og Tilegnelse af det gennemgaaede. Af Sproglæren er øvet Kjendskab til Ordklasserne og Sætningens Hoveddele væsentlig ved mundtlig Meddelelse og Analyse. — Stiløvelserne have bestået i Afskrivning efter Læsebogen samt Diktat og Gjenfortælling; Stavningen er øvet i Forbindelse dermed. — 3dje Klasse: Oplæsning efter Matzens Læsebog III, S. 1—87 og 176—210, Samtale om det læste og Stavning. I Forvejen er det foresatte gjennemlæst og forklaret. Enkelte af Bogens Digte ere lærte udenad. Efter Wulffs Sproglære er Formlæren gennemgaaet og idelig indøvet ved Analyse. — Stiløvelserne have væsentlig været Gjengivelse af en mundtlig meddelt Fortælling, af og til Diktat og en Gang om Ugen Øvelser efter den dertil af en Lærerforening udgivne Bog. — 4de Klasse: Oplæsning efter Matzens Læsebog III, S. 1—87, 176—210 og 241—277, Samtale om det læste, af og til Stavning og Skriftlæsning. Nogle af Digtene i Bogen ere lærte udenad. Ved Oplæsning af Læreren

ere Lærlingerne blevne bekjendte med flere af vore mest fremragende Forfattere. Hele Wulffs Sproglære er gennemgået og indøvet ved Analyse, ligesom også Reglerne for Skilletegnene. — Stiløvelsenne have bestået i Gjengivelser af Æmner fra andre Skolefag og i friere Opgaver, efter forudgået Samtale derom, samt enkelte Gange Diktat.

Piger. — 1ste Klasse: I det hele de samme mundtlige og skriftlige Øvelser, som ere anførte for 1ste Drengeklasse. — 2den Klasse: Oplæsning, Gjenfortælling og Samtale om det læste efter Matzens Læsebog I; Afdl. I fra S. 14 til 136, Afdl. II hele Bogen, af begge Afdelinger ere en Del Vers lærte udenad; de vigtigste Ordklasser og Sætningens Hoveddele ere indøvede ved mundtlig Meddelelse. — Ret-skrivning og Stil ved Afskrivning, Gjengivelse af et læst eller meddelt Stykke, Diktat og Øvelse efter den foran nævnte Bog. — 3dje Klasse: Oplæsning o. desl. efter Matzens Læsebog II, som er læst igjennem; en Del af Digtene i Bogen er lært udenad; Ordklasserne og Sætningens Hoveddele ere indøvede ved Analyse med Wulffs Sproglære som Støtte. — Ret-skrivning og Stil ved Diktat, Gjengivelse af en oplæst eller mundtlig meddelt Fortælling, Beskrivelser og Øvelser efter den foran nævnte Bog. — 4de Klasse: Samme Læsebog og væsentlig de samme mundtlige eller skriftlige Øvelser, som ere anførte for 4de Drengeklasse.

Skrivning.

I alle Klasser: Latinsk Skrift, i de lavere Klasser efter Mortensens „Skriveøvelser“ og Forskrift i Børnenes Bøger eller på Vægtavlen, i de øvrige på samme Måde og tillige efter trykte Forskrifter eller ved Afskrivning efter en Bog. Kjendskab til den gotiske Skrift erhverves ved den foran nævnte Skriftlæsning i 4de Klasse.

Regning,

Drenge. — 1ste Klasse: Talskrivning og Tal-læsning samt Regningsarterne i ubenævnte Tal på Tavle; tilsvarende Øvelser i mundtlig Regning. — 2den Klasse: Multiplikation og Divisjon i ubenævnte

og Regningsarterne i benævnte Tal. Tiden har i denne ligesom i den foregående Klasse været fordelt ligelig mellem de mundtlige og skriftlige Øvelser. — 3dje Klasse: Fortsættelse af Regningsarterne i benævnte hele Tal og desuden Brøk. — 4de Klasse: Fortsættelse af Regningsarterne i Brøk samt Decimalbrøk og de øvrige almindelige Regningsarter for videre komme. I disse to Klasser er Tiden mest bleven anvendt til skriftlig Regning.

Piger. — 1ste Klasse: Tælling, Talskrivning, Addition, Subtraktion og Multiplikation i ubenævnte Tal. — 2den Klasse: Divisjon i ubenævnte, Addition og Subtraktion i benævnte Tal. — 3dje Klasse: Alle Regningsarter i benævnte Tal, for de videre komme Begyndelsen til Brøk. — 4de Klasse: Regningsarterne i almindelig Brøk, de videre komme tillige Decimalbrøk. — De mundtlige Øvelser have i alle Klasser vexlet med de skriftlige; dog have i Reglen de sidste været de overvejende.

Historie.

Drenge. — 1ste Klasse: Et Udvalg af Fortællinger fra Sagnhistorien, især den danske, alene ved mundtlig Meddelelse. — 2den Klasse: Fortællinger af Verdenshistorien indtil Kristus og af Danmarkshistorien indtil Ansgar. — 3dje og 4de Klasse: Fortællinger og Skildringer af Verdenshistorien, i 3dje til Kirkefornyelsen og i 4de fra Kirkefornyelsen til den nyere Tid; Oplysninger om enkelte samtidige Begivenheder i Danmark ere meddelte i Forbindelse dermed.

Piger. — 1ste Klasse: Nogle danske Myther og Sagn alene ved mundtlig Meddelelse i en Del af de til Naturhistorie og Geografi ansatte Timer. — 2den Klasse: Fortællinger af Verdenshistorien indtil Kristus og af Danmarkshistorien indtil Ansgar. — 3dje og 4de Klasse: Fortællinger og Skildringer af Danmarkshistorien, i 3dje fra Ansgar til Kirkefornyelsen og i 4de fra Kirkefornyelsen til Kristian den 9des Tronbestigelse; i begge Klasser med Henblik på enkelte af de vigtigste samtidige verdenshistoriske Begivenheder.

I 2den, 3dje og 4de Kl. både for Drengene og Piger benyttes Lærebøgerne som Grundlag for Meddelelsen og som Hjælpemiddel for den nøjagtige og sikre Tilegnelse; men den mundtlige Undervisning ved Fortælling og Samtale er allevegne den fremherskende. — Det samme er Tilfældet ved Undervisningen i Geografi og Naturkundskab.

Geografi.

Drengene. — 1ste Klasse (i Forening med Undervisningen i Naturhistorie): Kjendskab til de almindelige geografiske Begreber, Oversigt over Verdenskårtet samt en kort Beskrivelse af Danmark alene ved mundtlig Meddelelse og Væggekårt. — 2den Klasse: Det nødvendige af „Indledningen“, Oversigt over Verdenskårtet, Danmark, Nordevropa og Østevropa. — 3dje og 4de Klasse: Asien, Afrika, Amerika og Australien, i 4de Klasse på en noget fyldigere Måde end i 3die Klasse. Jævnlig Oplæsning efter Skolens Håndbøger.

Piger, — 1ste Klasse (sammen med Undervisningen i Naturhistorie): Omtrent det samme som i 1ste Drengeklasse. — 2den Klasse: Det nødvendige af „Indledningen“, Oversigt over Verdenskårtet, Evropeas Lande og Hovedstæder, Danmark og Nord- evropa. — 3dje og 4de Klasse: Hele Evropa.

Naturhistorie.

Drengene. — 1ste Klasse: Ved mundtlig Meddelelse og Billeder eller Naturgjenstande Kjendskab til Dyr og Planter, som Børnene let træffe på i det daglige Liv. — 2den, 3dje og 4de Klasse: De vigtigste og mest kjendte Arter af Padder, Fisk og de øvrige lavere Dyr, ligeledes også af Tretalsplanter og Lønboplanter, udførligere for de ældre Lærlinge.

Piger. — 1ste Klasse: Kjendskab til de almindeligste Pattedyr ved Billeder og mundtlig Meddelelse; sammen dermed som „Anskuelsesundervisning“ er fremdraget adskillige Æmner fra det daglige Liv. 2den, 3die og 4de Klasse: De mærkeligste Arter af Pattedyr, Fugle og Krybdyr ligesom også af Femtals-

planterne på samme Måde som i de tilsvarende Drengeskasser.

Naturlære.

4de Drengeskasse og 4de Pige Klasse
Fænomener af den mekaniske Del, særlig med Hensyn til Naturkræfternes Anvendelse under det daglige Livs Forhold.

Tegning.

Gjennem alle Klasser: Øvelser for Øje og Hånd ved Frihåndstegning, fra 1ste til 3dje Klasse i fremskridende Gang ved de bestemte Tegnehefter; i 4de Klasse foruden i Tegnehefterne efter trykte Forbilleder af Ornament, Blomster, lette Landskaber o. desl. fornemmelig i Omrids, enkelte dog også med Skygge. Geometrisk Tegning er øvet i de to øverste Drengeskasser, ligeledes i 4de Klasse både for Dreng og Piger lidt Perspektivtegning efter Lærers Forklaring og Fortegning på Vægtavlen. — For at opvække Lærlingernes Interesse for Tegning og Lyst til at kunne opnå Færdighed i at benytte denne, har Læreren jævnlig i de forskjellige Klasser i Undervisningstiden tegnet på Kassetavlen et eller andet fra Naturen eller det daglige Liv således, at Børnene have kunnet iagttage, hvorledes Billedet er blevet til.

Sang.

I alle Klasser: Øvelser for Tonesans og Stemme, Indøvelse af Melodier til Salmer og andre åndelige Sange, særlig til dem, som ere gennemgåede i Religions-timerne eller ere udvalgte til Brug ved Morgenaugten, ligeledes også til Fædrelandssange og andre Sange efter Sangbogen og Læsebogen eller ved mundtlig Meddelelse; Versene gennemgås og læres. I de øverste Klasser gjøres Lærlingerne også bekendte med det for Sang nødvendigste angående Tonernes Betegnelse ved Noder. Sangen her går kun i Retning af den naturlige og gode Folkesang. Det er derfor en hurtig og sikker Opfattelse af Tonerne gennem Øret alene, en rigtig og tiltalende Brug af Sang-

stemmen og en god Tilegnelse af de lærte Sange, både med Hensyn til Melodierne og Ordene, der stræbes hen til; kun ganske undtagelsesvis under særegne heldige Forhold prøves der på at indøve enkelte Melodier tostemmigt. — Alle Klasser have Sangtimer for sig, og alle Lærlingerne deltage deri, skjøndt Sangevnen naturligvis er meget forskjellig hos de enkelte. I så Henseende betragtes de her under 3 Begrebsafdelinger, idet der skjelnes imellem 1) sikker Tonesans, hvor en gennemgået og lært Melodi kan gjengives rent og sikkert uden Understøttelse, 2) usikker Tonesans, når en sådan Melodi under Gjengivelsen i Reglen kun kan fastholdes rigtigt og sikkert ved Understøttelse, nemlig derved, at andre enten helt eller delvis synge denne Melodi med, og 3) ringe Tonesans, hvor Opfattelsen af Tonerne enten er falsk i større eller mindre Grad, eller hvor Evnen dertil synes at mangle helt eller dog kun at være meget svagt til Stede. Blandt de Lærlinger, som Skolen for Tiden har, stiller Forholdet sig i Henhold dertil således:

Dreng	87:	sikker	48,	usikker	11,	ringe Tonesans	28,
Piger	60:	—	27,	—	13,	—	20,
<hr/>							
i det hele 147: sikker 75, usikker 24, ringe Tonesans 48.							

Tysk.

Undervisningen i dette Fag er indskrænket til de to øverste Klasser.

Dreng. — 3dje Klasse: Oplæsning og Oversættelse efter Kaper og Simonsens „Tysk Læsebog for de første Begyndere“, Afdl. I fra S. 1—35, Afdl. II fra S. 45—96. Af Sproglæren er gennemgået Ordklasserne undtagen de uregelmæssige Verber, Adverbierne og Præpositionerne. — 4de Klasse: Oplæsning og Oversættelse efter Rungs „Tysk Læsebog for de lavere Klasser“ fra S. 111—182. Ordklasserne ere gennemgåede efter Sproglæren og ved Sætningsanalyse.

Piger. — 3dje Klasse: Oplæsning og Oversættelse efter samme Bog som i 3dje Drengekl., Afd. I fra S. 1—23, Afdl. II fra S. 45—70. — 4de Klasse: Efter samme Bog som i 4de Drengekl. Oplæsning

og Oversættelse fra S. 111—151. Det meste af Formlæren er gennemgået indtil de uregelmæssige Verber.

Gymnastik.

Gjennem alle Drengeklasser: Legemsøvelser i fremskridende Følge efter den under 26de April 1883 approberede „Lærebog i Gymnastik for Skoler og civile Lærestalter i Danmark“. De øverste Klasser have tillige haft militære Øvelser, og enkelte af de større Drengene have desuden i Sommertiden deltaget i Skydningen i den her værende Skytteforening. Alle Klasser have Øvelser hver for sig. Af de 103 Drengene, som have søgt Skolen i indeværende År, have 199 fuldt ud kunnet deltage i alle Øvelserne og 2 kun delvis; de øvrige 2 have været aldeles fritagne på Grund af Legemsfejl eller Svaghed.

Håndarbejde.

I alle Pigeeklasser: Strikning, Linnedsyning, Hækling, hvidt og kulørt Broderi efter Lærlingernes Fremgang og Færdighed. 2den og 3dje Klasse må undervises sammen hver Dag fra Kl. 12—1, fordi 2den Klassenes Stue må rømmes Kl. 12, da den skal benyttes af en Friskoleklasse Kl. 1; i de øvrige Timer have disse Klasser ligesom de andre Klasser Undervisning hver for sig.

Friskolen,

For Optagelsen af nye Lærlinger gjælde her de samme Bestemmelser, som ere anførte for Borger-skolen. — Lærlinger, som ere under det offentlige Fattigvæsens Forsørgelse, eller hvis Forældre nyde Understøttelse af dette i større eller ringere Grad, have ikke alene aldeles fri Skolegang, men blive også i Henhold til den Trang, som skjønnes at finde Sted, mere eller mindre forsynede med de nødvendige Læse- og Lærebøger, Skrive-, Stil- og Tegnebøger; for hver af de øvrige pålignes af Byrådet i Følge Lov af 8de Marts 1856 § 11 et årligt Vederlag fra 1 til 4 Kr. efter vedkommende Forældres eller Værges

Evne, ligesom disse Børn også skulle forsynes fra Hjemmet med Bøger og andre Skolesager, undtagen Penne, Grifler og Tavler, som Skolen leverer til alle uden Forskjel. For disse Skrivematerialier er der imidlertid i Følge gammel Vedtægt pålignet et ubetydeligt Vederlag sammen med det, som er nævnt ovenfor. — Ligesom i Borgerskolen fordres også her, at der fra Hjemmets og Børnenes Side sørges for den tilbørlige Renlighed og Sømmelighed i Henseende til Person og Klædedragt, at Børnene vise sædelig og god Opførsel både i og udenfor Skolen, ligesom også Omhu og Flid ved Skolearbejdet, samt at de søge Skolen stadigt og møde nøjagtigt til den bestemte Tid.

De Bøger og andre Skolesager, som Lærlingerne i Følge de foran anførte Bestemmelser skulle forsynes med fra Hjemmet eller fra Skolen, have i År været følgende:

Daugårds Bibelhistorie, Balslevs Katekismus, Salmebogen; Hoffmans „Hjælpemiddel ved den første Undervisning i Modersmålet“. „Læsebog af en gammel Skolemand“, udgiven af Holbech og Matzen, Matzens Læsebog I, II og III; Chr. Hansens Billedregnebog, Tabel og Regnebog I og II; Erslevs lille Danmarks-historie, Roms Geografi og de fornødne Landkært; Holm og Toftes Sangbog, 1ste Hefte; Skrive- og Stilbøger, for Drengene tillige Janiches og Niensens Tegnehefter eller en anden almindelig Tegnebog, de fornødne Tegneapparater samt et Par Gymnastiksko og for Pigerne Æmner og Apparater til Håndarbejdet.

Lærlingantallet var efter Afgangens Slutning af forrige År 207 Drengene og 165 Piger, ialt 372; der er indkommet 61 Drengene og 45 Piger, tilsammen 106, og Skolen har således i det hele haft 268 Drengene og 210 Piger, ialt 478. I Årets Løb ere afgåede ved Konfirmation og Udskrivning før denne 28. til Borgerskolen 2 (disse 2, som ere Drengene, ere ved det foranstående samlede Antal for hele Skolen kun regnede med ved Borgerskolen), til private Skoler her 4, ved Flytning til andre Skolekredse 30 og ved Døden 2, tilsammen 66 — 31 Drengene og 35 Piger; Antallet er således for nærværende Tid 237 Drengene og 175 Piger, i det hele 412. — De enkelte Klasser

have i det hele haft og have nu følgende Antal Lærlinger:

1ste Drengekl.	}	Afdl. B. i det hele	36,	for Tiden	36,
		A. i	24,	—	24,
2den do.		—	47,	—	41,
3dje do.		—	39,	—	37,
4de do.		—	41,	—	37,
5te do.		—	41,	—	36,
6te do.		—	40,	—	26,
1ste Pigeekl.	}	Afdl. B.	—	23,	—
		A.	—	24,	—
2den do.		—	40,	—	38,
3die do.		—	42,	—	41,
4de do.		—	40,	—	26,
5te do.		—	41,	—	25.

Afdelingerne B. og A. af 1ste Klasse undervises vel særskilt, men da de efter Bestemmelsen have været aldeles sideordnede, også med Hensyn til Opflytningen til 2den Klasse, have de kun udgjort en Klasse, og Skolen har derfor i År haft 6 efter hinanden følgende Klasser for Drenge og 5 lignende for Piger. (I denne Ordning vil der, som det foran er bemærket, ske Forandring til næste År). Klasserne må betragtes som etårige, og Læreløbet i de forskjellige Fag er derfor også enkelt i dem alle. For Drengene har der i det hele taget kunnet ske en nogenlunde jevn, fremadskridende Opflytning, da denne Klasserække omtrent svarer til Skoleårenes Antal; men for Pigernes Vedkommende er der bestandig i så Henseende indtrådt Uregelmæssigheder i større eller mindre Grad på alle Stadier, idet flere eller færre efter de for Hånden værende Forhold have måttet blive 2 År så i en og så i en anden Klasse, ikke alene fordi Fremgangen har været mindre tilfredsstillende, men som oftest fordi der ikke har været Plads i den næste. Disse Uregelmæssigheder ville imidlertid tildels kunne hæves fra næste År af ved den ovenfor antydede Omordning. Skoletiden har været den sædvanlige: Om Formiddagen 4de, 5te og 6te Drengeklasse fra Kl. 8—11 og 2 Dage tillige til Kl. 12, 1ste Drengeklasse A. fra Kl. 9—12, 4de og 5te Pigeekl. fra Kl. 9—12 og 2 Dage tillige fra

Kl. 8; om Eftermiddagen alle de andre Klasser fra Kl. 1—4, 3dje Pigecl. tillige 2 Dage om Ugen til Kl. 5. Disse ugentlige Undervisningstimer have i År været således fordelte på de forskjellige Fag i de enkelte Klasser:

Drengesklasser:		1. B.	1. A.	2.	3.	4.	5.	6.	Ialt
Religion		2	2	2	2	2	2	2	14
Dansk } Læsning o. desl.		6	6	6	4	3	3	3	31
	Stil	"	"	"	3	2	2	2	9
Skrivning		4	4	4	3	2	2	2	21
Regning		3	3	3	3	3	3	3	21
Historie og Geografi . . .		"	"	"	"	3	3	3	9
Sang		1	1	1	1	1	1	1	7
Tegning		"	"	"	"	2	2	2	6
Gymnastik		2	2	2	2	2	2	2	14
Tilsammen		18	18	18	18	20	20	20	132

Pigesklasser:		1. B.	1. A.	2.	3.	4.	5.	Ialt
Religion		2	2	2	2	2	2	12
Dansk } Læsning o. desl.		5	5	4	3	3	3	23
	Stil	"	"	2	2	2	2	8
Skrivning		4	4	3	2	2	2	17
Regning		3	3	3	2	2	2	15
Historie og Geografi		"	"	"	3	3	3	9
Sang		1	1	1	1	1	1	6
Håndarbejde		3	3	3	5	5	5	24
Tilsammen		18	18	18	20	20	20	114
Hele Skolen								246

Undervisningen, der i det hele taget har det samme Mål og Omfang, som er bestemt for Almue-skolerne i Almindelighed, har i År været ordnet på den Måde, som er antydet i de efterfølgende Oversigter. Klasseangivelserne gjælde både Dreng- og Pigesklasser, når disse ikke ere anførte hver for sig.

Religion.

1ste Klasse B. og A.: Et mindre Udvalg af Fortællinger fra det gamle og nye Testamente, fornemmelig fra det første, ved mundtlig Meddelelse. I de følgende Klasser bruges Bøgerne som Hjælpemiddel for den nøjagtige Tilegnelse af det gennemgaaede. — 2den Drengekl.: Fortællinger fra det gamle og nye Testamente i Udvalg. — 3dje Drengekl. og 2den Pigeekl.: Fortællinger fra det gamle Testamente, første Led af Tros-Ordet og Herrens Lov ved de ti Bud, for Drengene tillige med Luthers Forklaring og nogle Skriftsteder. — 4de Drengekl. og 3dje Pigeekl.: Fortællinger fra det nye Test. indtil Pintsedagen, 2det Led af Tros-Ordet og Herrens Bøn med Luthers Forklaring og en Del Skriftsteder. — 5te Drengekl. og 4de Pigeekl.: Fortællinger fra det gamle Test., første Led af Tros-Ordet og Herrens Lov med Luthes Forklaring og Skriftsteder. — 6te Drengekl. og 5te Pigeekl.: Fortællingerne fra det nye Test., 2det og 3dje Led af Tros-Ordet, Herrens Bøn og de første Stykker om Dåben efter Katekismen. — I alle Klasser: Salmer eller Salmevers efter Salmebogen, fornemmelig svarende til det gennemgaaede af Bibelhistorien eller Katekismen. — Hovedvægten lægges også her helt igjennem på Bibelhistorien, og den mundtlige Meddelelse tillige med Samtale er stedse den overvejende ved Undervisningen i de enkelte Timer.

Dansk.

Læsning og Stavning, Opfattelse og Tilegnelse af det læste ved Samtale, Gjenfortælling og Analyse, Udenadslæren af Vers: 1ste Klasse B. og A. efter Hoffmans „Hjælpemiddel“ og „Læsebog af en gammel Skolemand“; — 2den og 3dje Klasse efter Matzens Læsebog 1ste Del; — 4de Klasse efter 2den Del; — 5te Klasse og 6te Drengeklasse efter 3dje Del af denne Læsebog; — de udenad lærte Vers ere enten valgte af Læsebogen eller af Sangbogen. — Det nødvendigeste af Sprogslæren er gennemgaaet ved mundtlig Meddelelse fra 3dje Klasse af og er

indøvet gennem Analyse under Læsningen eller ved de skriftlige Øvelser — I de nederste Klasser foretages der Afskrivning på Tavle efter Læsebogen, når Lærlingerne ere komne såvidt, at de kunne skrive ordentlig Sammenskrift, men de egentlige Øvelser i Retskrivning og Stil begynde først i 2den Pige-klasse og 3dje Drengeklasse; de have bestået i Afskrivning efter Læsebogen, Opskrivning af udenadlærte Stykker, Diktat, Gjengivelse af læste eller mundtlig meddelte Småfortællinger, Beskrivelser, Breve o. desl. efter Fremgangen gennem Klasserne og tildels også efter de enkelte Lærlingers Standpunkt i disse.

Skrivning.

Gjennem alle Klasser: Latinsk Skrift enkeltvis og i Sammenskrift i det hele på samme Måde som i Borgerskolen. — Kjendskab til den gotiske Skrift erhverves ligesom i denne ved Skriftlæsning i de øverste Klasser.

Regning.

Drenge. — 1ste Klasse B. og A.: Indøvelse af Tallene fra 1—100, Talskrivning og Tallæsning, Addition i ubenævnte og ensbenævnte Tal; — 2den Klasse: Subtraktion og Multiplikation i ubenævnte Tal, Indøvelse af den dertil svarende lille Tabel; — 3dje Klasse: Regningsarterne i ubenævnte Tal; — 4de Klasse: Regningsarterne i benævnte Tal indtil Division; — 5te og 6te Klasse: Multiplikation og Division i benævnte hele Tal og Brøk.

Piger. — For hver af de enkelte Klasser omtrent de samme Øvelser og det samme Mål, som er angivet for den tilsvarende Drengeklasse.

Sang.

Øvelser for Tonesans og Stemme, Indøvelse af Melodier til Salmer og andre Sange i det hele på samme Måde og med samme Formål som i Borgerskolen. — I Henseende til de foran ved denne anførte Afdelinger i Forhold til Sangevnen stiller Forholdet sig således:

Dreng	237:	sikker	122,	usikker	52,	ringe	Tonesans	63 ;	
Piger	175:	—	88,	—	30,	—	—	57 ;	
<hr/>									
		412:	sikker	210,	usikker	82,	ringe	Tonesans	120

Historie.

Undervisningen er indskrænket til de 3 øverste Klasser og omfatter kun Fortællinger og Skildringer af Danmarkshistorien: For 4de Drengekl. og 3dje Pigeekl. fra Oldtiden og den første historiske Tid indtil Knud den stores Død; — for 5te Drengekl. og 4de Pigeekl. fra Knud den stores Død indtil Kalmarforeningens Ophør 1523 — og for 6te Drengekl. og 5te Pigeekl. fra 1523 til den nyeste Tid. — Den mundtlige Meddelelse er gennemgående den overvejende; Bogen benyttedes i Reglen kun som Støttepunkt for Tilegnelsen.

Geografi.

Da Undervisningen i dette Fag også er indskrænket til de 3 øverste Klasser, er den i Henhold dertil delt i 3 Afsnit således: For 4de Drengekl. og 3dje Pigeekl. det vigtigste af „Indledningen“, Oversigt over Verdenskærtet, Danmark, Norge og Sverig; — for 5te Drengeklasse og 4de Pigeeklasse de øvrige Stater i Evropa — og for 6te Drengekl. og 5te Pigeekl. Asien, Afrika, Amerika og Avstralien samt Danmark påny. — Lærebogen danner Grundlaget og Vejledningen for den mundtlige Meddelelse og Forklaring til Kærtet.

Gymnastik.

Gjennem alle Drengeklasser de samme Øvelser, som ere anførte for Borgerskolen. Enhver Klasse også Afdeling B. og A. i 1ste Klasse har Øvelser særskilt. — Nogle enkelte af de ældste Dreng have deltaget i Skytteforeningens Øvelser. — Af de 266 Dreng, som have søgt Skolen i indeværende År (de 2 ere, som foran er bemærket, regnede med ved Borgerskolen) have 246 kunnet deltage fuldt ud i alle Øvelserne og 3 kun delvis; de

øvrige 17 have været aldeles fritagne på Grund af Sygelighed eller Legemsfejl.

Håndarbejde.

I alle Pigeklasser: Strikning og Linnedsyning, for de fremmeligste tillige Hækling og Navnsyning.

Tegning.

I de 3 øverste Drengeskoler Frihåndstegning efter de bestemte Tegnehæfter, i 6te Klasse er der tillige gennemgået ved Lærerens Forklaring og Fortegning på Vægtavlen de almindelige geometriske Figurer. — Ligesom i Borgerskolen har Læreren også her ved Tegning på Vægtavlen søgt at vække hos Lærlingerne Sans for Tegningens Betydning og Lyst til at øve sig deri.

Den offentlige Prøve

over Arbejdet i indeværende Skoleår vil blive afholdt på den i det følgende angivne Måde.

Mandagen den 23de Marts. Friskolen.

- Kl. 8: 6 Drengekl. Religion, Hoffman.
 5 — Historie, Hr. Nielsen.
 4 — Religion, Hr. Lund.
- Kl. 10: 6 — Sang, Hr. Knudsen.
 5 — Gymnastik, Hr. v. Hemm.
 1 — A. Læsning og Skrivning, Frk. Wesche.
 5 Pigeekl. Dansk og Regning, Hr. Nielsen.
 4 — Historie, Frk. Hansen.
- Kl. 2. 3 Drengekl. Religion, Hr. Lund.
 2 — Religion, Hr. Hilligsøe.
 1 — B. Regning, Hr. Heilmann.
 3 Pigeekl. Religion, Hr. Møller.
 2 — Regning, Frk. Sof. Bech.
 1 — B. Dansk, Fru Bachmann.
 1 — A. Dansk, Frk. Hansen.
- Kl. 4: 3 — Sang, Hoffman.

Tirsdagen den 24de Marts. Borgerskolen.

- Kl. 8: 4 Drengekl. Dansk, Hr. Hilligsøe.
 3 — Historie, Hoffman,
 2 — Religion, Hr. Møller.
 4 Pigeekl. Regning, Frk. Hansen.
 3 — Geografi, Frk. Wesche.
- Kl. 10: 4 Drengekl. Gymnastik, Hr. v. Hemm.
 3 — Regning, Hr. Lund.
 1 — Naturhistorie og Geografi, Hr. Møller.
 4 Pigeekl. Religion, Hoffman.
 3 — Dansk, Fru Bachmann.
 2 — Religion, Hr. Hilligsøe.
 1 — Regning, Frk. Hansen.

- Kl. 12: 3 Drengekl. Sang, Hoffman.
 Kl. 3: 4 — Naturkundskab, Hr. Heilmann.
 2 — Geografi, Hr. Møller.
 1 — Regning, Hr. Lund.
 4 Pigeekl. Geografi, Frk. Wesche.
 3 — Religion, Hoffman.
 2 — Regning, Frk. Hansen.

Onsdagen den 25de Marts. Friskolen.

- Kl. 8: 6 Drengekl. Dansk, Hr. Knudsen,
 5 — Regning, Hr. Heilmann.
 4 — Geografi, Hr. Nielsen.
 Kl. 10: 6 — Gymnastik, Hr. v. Hemm.
 5 — Sang, Hr. Knudsen.
 4 — Historie, Hr. Nielsen.
 1 — A. Religion, Frk. Wesche.
 5 Pigeekl. Historie, Frk. Hansen.
 4 — Religion, Hr. Hilligsøe.
 Kl. 2: 3 Drengekl. Dansk, Hr. Lund
 2 — Dansk, Hr. Hilligsøe.
 1 — B. Religion og Sang, Hr. Heilmann.
 3 Pigeekl. Historie, Frk. Hansen.
 2 — Religion, Hr. Møller.
 1 — B. Regning, Frk. Sof. Bech.
 1 — A. Religion og Sang, Hr. Nielsen.
 Kl. 4: 2 Drengekl. Gymnastik, Hr. v. Hemm.
 3 Pigeekl. Dansk, Frk. Wesche.
 2 — Sang, Sang, Hoffman.

Torsdagen den 26de Marts. Borgerskolen.

- Kl. 8: 4 Drengekl. Religion, Hoffman.
 3 — Tysk, Hr. Lund.
 2 — Dansk, Hr. Nielsen.
 1 — Dansk, Frk. Sof. Bech.
 4 Pigeekl. Historie, Hr. Møller.
 2 — Historie, Frk. Wesche.
 Kl. 10: 4 Drengekl. Regning, Hr. Lund.
 3 — Religion, Hr. Nielsen.
 Kl. 10: } 2 — Gymnastik, Hr. v. Hemm.
 } 1 — Sang, Hr. Møller.
 Kl. 11: } 2 — Sang, Hoffman.
 } 1 — Gymnastik, Hr. v. Hemm.

- Kl. 10:** 4 Pigekl. Dansk, Hr. Hilligsøe.
 3 — Naturhistorie, Hr. Heilmann.
 2 — Dansk, Fru Bachmann.
 1 — Naturhistorie og Geografi, Frk. Wesche.
- Kl. 12:** 4 Drengekl. Sang, Hoffmann.
- Kl. 3:** 3 — Dansk, Hr. Hilligsøe.
 1 — Historie, Hr. Lund.
 3 Pigekl. Historie, Hr. Møller.
 2 — Naturhistorie, Hr. Heilmann.
 1 — Skrivning og Retskrivning, Fru Bachmann.

Fredagen den 27de Marts. Friskolen.

- Kl. 8:** 6 Drengekl. Regning, Hr. Heilmann.
 5 — Geografi, Hr. Nielsen.
 4 — Dansk, Hr. Knudsen.
 4 Pigekl. Dansk, Frk. Wesche.
- Kl. 10:** 6 Drengekl. Geografi, Hr. Nielsen.
 5 — Religion, Hr. Lund.
 4 — Sang, Hr. Knudsen.
 1 — A. Regning, Hr. Heilmann.
 5 Pigekl. Geografi, Frk. Hansen.
 4 — Sang, Hoffmann.
- Kl. 2:** 3 Drengekl. Regning, Hr. Heilmann.
 2 — Skrivning og Sang, Hr. Knudsen.
 1 — B. Dansk, Frk. Sof. Bech.
 3 Pigekl. Geografi, Frk. Hansen.
 2 — Retskrivning, Hr. Hilligsøe.
 1 — A. Regning, Hr. Nielsen.
- Kl. 3:** 1 — B. Sang, Hoffmann.
- Kl. 4:** 1 Drengekl. B. Gymnastik, Hr. v. Hemm.
 1 Pigekl. B. Religion, Frk. Sof. Bech.

Lørdagen den 28de Marts. Borgerskolen.

- Kl. 8:** 4 Drengekl. Geografi, Hr. Møller.
 3 — Naturhistorie, Hr. Heilmann.
 2 — Historie, Hr. Lund.
- Kl. 10:** 4 — Tysk, Hr. Lund.
 3 — Gymnastik, Hr. v. Hemm.
 2 — Naturhistorie, Hr. Nielsen.
 1 — Religion, Hr. Møller.
 4 Pigekl. Tysk, Hr. Hilligsøe.
 3 — Regning, Frk. Hansen.

- l. 10: 2 Pigekl. Geografi, Frk. Wesche.
 1 — Dansk og Tegning, Fru Bachmann.
 Kl. 12: Pigeklasserne Sang, Hr. Møller.
 Kl. 3: 4 Drengekl. Historie, Hoffman.
 3 — Geografi, Hr. Møller.
 2 — Regning, Hr. Lund.
 1 — Retskrivning og Skrivn., Frk. Sof. Bech.
 4 Pigekl. Naturkundskab, Hr. Heilmann.
 3 — Tysk, Hr. Hilligsøe.
 1 — Religion, Frk. Hansen.

Mandagen den 30te Marts. Friskolen.

- Kl. 8: 6 Drengekl. Historie, Hr. Nielsen.
 5 — Dansk, Hr. Knudsen.
 4 — Regning, Hr. Heilmann.
 5 Pigekl. Religion, Hr. Hilligsøe.
 4 — Geografi, Frk. Hansen.
 Kl. 10: 4 Drengekl. Gymnastik, Hr. v. Hemm.
 1 — A. Sang, Hr. Heilmann.
 5 Pigekl. Sang, Hoffman.
 4 — Regning, Hr. Nielsen.
 Kl. 11: 1 Drengekl. A. Gymnastik, Hr. v. Hemm.
 Kl. 2: 3 — Sang, Hr. Knudsen.
 Kl. 3: 3 — Gymastik, Hr. v. Hemm.
 Kl. 2: 2 — Regning, Hr. Heilmann.
 1 — B. Skrivning, Frk. Sof. Bech.
 3 Pigekl. Regning, Hr. Hilligsøe.
 2 — Dansk, Frk. Wesche.
 1 — B. Skrivning, Fru Bachmann.
 1 — A. Skrivning, Frk. Hansen.

Prøver i dansk Stil, Retskrivning, Skrivning og Tegning, udførte i Årets sidste Arbejdstimer for disse Fag i de forskellige Klasser med Undtagelse af Begyndelsesklasserne, hvor Lærlingernes indbyrdes Standpunkt i Skrivefærdighed er mere afvigende end i de øvrige Klasser, ville ved Lærlingernes Stil-, Skrive- og Tegnebøger være fremlagte under Årsprøven til Eftersyn i de enkelte Klasser.

Pigebørnenes Håndarbejde vil være fremlagt til almindeligt Eftersyn Tirsdagen den 31te Marts fra Kl. 2—5, for Borgerskolen i Stuen Nr. 7, for Friskolen i Stuerne Nr. 5 og 6.

Udfaldet af Prøven meddeles Onsdagen den 1ste April:

Kl. 8 for Borgerskolens Drengesklasser,

Kl. 9 for Borgerskolens Pigeklasser,

Kl. 10 for Friskolens Formiddagsklasser og

Kl. 11 for Friskolens Eftermiddagsklasser.

Det nye Skoleår begynder på Grund af, at det er Kongens Fødselsdag den 8de, og at det er Marked den 9de, først Fredagen den 10de April ved sædvanlig Tid, og må de Børn, der da skulle indtræde i Skolen, være anmeldte og indtegnede forinden. Skolen optager nemlig ikke atter nye Lærlinger før til Efteråret, med mindre særegne Omstændigheder tale derfor. — **Indtegning af nye Lærlinger** kan ske Onsdagen d. 1ste April fra Kl. 10—12 til Borgerskolen og til Friskolen fra Kl. 1—6. — Ved Indmeldelsen må Barnets Navn og Alder nøjagtigt opgives og dets Koppeattest forevises.

Tilligemed ovenstående Meddelelse bringes her ved på Skolens Vegne til Lærlingernes Forældre og Værger såvel som til andre blandt dens Velyndere Anmodning om at overvære den forestående Prøve.

Slagelse Borgerskole, i Marts 1885.

Joh. Hoffman.